

Inflace je manipulována, zdražování je mnohem větší! Ekonomka Šichtařová vidí zradu Bruselu

- editor007 | 13. června 2024

ČESKO: Téma inflace je v současnosti v Česku znovu intenzivně skloňované. Podle údajů statistiků inflace v dubnu meziročně vyskočila o 2,9 %, což bylo o 0,9 procentního bodu vyšší tempo než v březnu.

Tato čísla se objevují po období, kdy mnoho vládních ekonomů již veřejně projevovalo nadšení, že „inflace je poražena“. Zjevně tedy není, když zase roste. Zjevně není poražena ani na jiných místech světa, protože například ve Spojených státech amerických se již před řadou měsíců předpokládalo, že od počátku roku 2024 bude americká centrální banka Fed soustavně snižovat úrokové sazby, jelikož inflace již bude poražena - a skutek utek a dnes se uvažuje o snížení úrokových sazeb až ve druhé polovině tohoto roku, protože inflace stále neklesá tak, jak by si američtí centrální bankéři přáli.

Do toho přichází velmi znepokojivá informace o obnoveném růstu cen v námořní kontejnerové dopravě. Na trase Šanghaj-Rotterdam došlo za poslední měsíc ke zdražení o zhruba 50 % na současných 5 000 dolarů. V meziročním srovnání je růst cen více než trojnásobný. V době covidové špičky přitom tato cena dosahovala zhruba 16 000 dolarů, dlouhodobý normál před pandemií byl v rozmezí mezi 1 500 - 2 000 dolarů. Podobný vývoj se odehrává také na trasách z Asie do Spojených států. Z pandemických dob přitom víme, že právě zdražení a paralýza námořní dopravy vedly k prudkému zdražování konečných cen zboží i služeb po celém světě, stejně tak jako k poklesu výstupu celé ekonomiky.

Zhruba před týdnem jsme na tomto místě mluvili o nechtěných i chtěnějších „manipulacích“ s vykazováním hrubého domácího produktu (HDP). HDP je vykazováno vyšší, než by odpovídalo pocitu z růstu blahobytu. Jenomže HDP v tom rozhodně není samo. Manipulovaných makroekonomických čísel je tu mnohem víc. A právě údaje o spotřebitelské inflaci jsou porůznu ve světě jedním z nejvíce manipulovaných čísel.

Důvodů, proč statisticky vykazují inflaci nižší, než jak ji my spotřebitelé (i firmy) vnímáme, je víc. Asi není třeba zdůrazňovat, že je vykazována menší, tedy příznivější pro PR vlády. Jedním z mechanismů, jak s inflací manipulovat, je zastaralý spotřebitelský koš, ze kterého se počítá. Polopaticky řečeno: pokud by statistici počítali inflaci z cen černobílých televizí, ale standardem by již dávno byly plazmové barevné, logicky by inflace vycházela nižší, než jaký by byl reálný růst nákladů domácností. A právě to se u desítek a stovek položek českého spotřebitelského koše definovaného statistiky děje.

Různé země manipulují inflaci různými způsoby, všechny se ji však snaží opticky vylepšit. A nejlépe si to můžeme ukázat na dvou zcela odlišných číslech, která se obě vztahují k české inflaci. Tak například v srpnu 2023 celková meziroční inflace publikovaná Českým statistickým úřadem (ČSÚ) dosáhla 8,5 %, stejná inflace publikovaná Eurostatem ale dosáhla 10,1 %. Neboli čeští statistici proti evropským tvrdí, že inflace v ČR byla o 1,6 procentního bodu nižší. Hlavní rozdíl mezi oběma výpočty pramení z odlišného přístupu k něčemu, čím si ČSÚ pomáhá k opticky lepšímu výsledku: k tzv. imputovanému nájemnému.

Imputované nájemné je zcela fiktivní položka, která odhaduje, kolik by majitelé domů a bytů, ve

kterých bydlí, inkasovali, kdyby své domy a byty pronajímali. Jenomže oni je nepronajímají. Takže pokles inflace daný touto položkou je stejně imaginární jako samotné imputované nájemné. Inflaci prostě podle českých statistiků snižuje něco, co neexistuje. A pozor, toto imputované nájemné tvoří neuvěřitelných více než 10 % českého spotřebního koše, který si statistici definovali. Evropští statistici tuto položku vůbec nepoužívají. A tato manipulace s inflací zdaleka není jediná, je to jen jeden z příkladů.

Takže inflace už „měla být“ poražena, ale v realitě roste. A v realitě je mnohem vyšší, než jak ji vykazují statistici. Pokud chcete odhadnout, jaká je pravděpodobně inflace v té které zemi, podívejte se raději na dlouhodobý procentní růst cen zlata vyjádřený v té které měně - a budete realitě blíží. A právě nyní to vypadá, že se rozjíždí druhá inflační vlna. Ta je daná nejen dlouhodobým celosvětovým tiskem peněz, ale v tomto případě zejména nákladově. Nu ano, Evropa plní, co si s Green Dealem předsevzala: Zdražuje energie a komplikuje průmyslu život, a tím roztáčí inflační spirálu pro celou ekonomiku. Domnívám se, že do tří let už zase budeme naříkat na drahé potraviny.

Zdroj:

<https://blog.idnes.cz/sichtarova/inflace-je-manipulovana-zdravovani-je-mnohem-vetsi.Bg24060326>

AUTOR: Markéta Šichtařová

ZDROJ: Blog iDnes